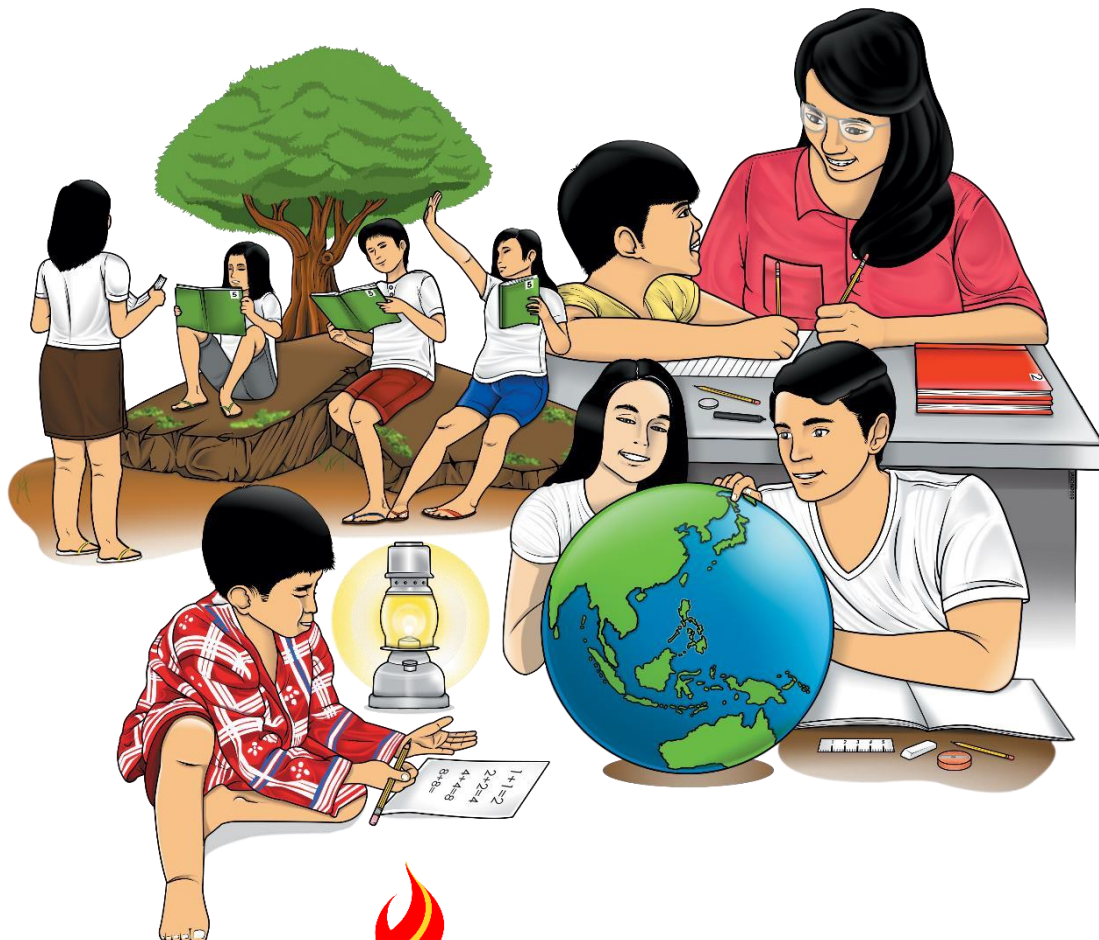

Araling Panlipunan

Unang Markahan – Modyul 4:

Mga Pisikal nga Pangilal-an han Magkalainlain nga Probinsiya han Rehiyon VIII

Adman

Ginhimo ini nga modyul, para makilala mo an imo kalugaringon nga probinsiya komo simbolo han paghatag hin respito ha probinsiya nga imo nasasakupan. Importante ha aton an aton probinsiya, tungod nga dinhi kita naukoy ngan ini an naghahatag han aton pangilal-an. Sanglit kinahanglan nga mahibaruan naton an pangilal-an han aton kalugaringon nga probinsiya ngan mga kahagrani nga probinsiya han aton rehiyon para tim-os naton nga makilala ngan maipandasig.

Tana aton pag-adman an mga maghusay nga lugar han aton probinsiya, an mga pisikal nga porma nga makikit-an dinhi kaupod an mga bantog nga lugar nga nagpapakilala han aton probinsiya han bug-os nga rehiyon.

Kahuman mo pag-admi ini nga modyul, ginlalaoman nga ikaw in:

1. makahahatag han mga pisikal nga pangilal-an han mga probinsiya han rehiyon;
2. makakasumat han mga importansiya han mga porma han tuna ngan tubig nga nagpapakilala han probinsiya han rehiyon.
3. nakakagkumpara han mga piksikal nga pangilal-an han probinsiya ngan rehiyon;
4. nakakagpakita han importansiya han mga pisikal nga pangilal-an nga nagpapakilala han probinsiya ngan rehiyon.

Inadman

Direksiyon: Batona an mga pakiana ha ubos. Pilia an letra han tama nga baton.
Isurat an iyo baton ha iyo notebook.

1. Diin makikit-an an Lulugayan Falls?
 - A. Biliran
 - B. B. Leyte
 - C. Samar
 - D. Southern Leyte

2. Ano an pinakagutiay nga probinsiya ha Rehiyon VIII?
 - C. Biliran
 - D. Northern Samar
 - E. Samar
 - F. Leyte

2. Diin makikit-an an isla han Limasawa?
 - A. Northern Samar
 - B. Leyte
 - C. Samar
 - D. Southern Leyte

3. Ano nga mga probinsiya an gin dugtong han San Juanico Bridge?
 - A. Biliran ngan Leyte
 - B. Norther Samar ngan Samar
 - C. Leyte ngan Samar
 - D. Leyte ngan Southern Leyte

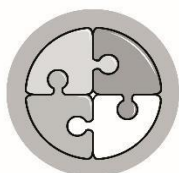
4. Hain ha mga nasunod an tama nga naglaladawan han pisikal nga porma hanLeyte?
- A. Mabukid an butnga nga parte han Leyte.
 - B. Mapuntod an lugar han Leyte.
 - C. Damo nga salog an makikita hini nga lugar.
 - D. Dako nga parte han probinsiya in kapatagan.

Aralin

1

Mga Pisikal nga Pangilal-an han Magkalainlain nga Probinsiya han Rehiyon

An aton rehiyon an **Sinirangan han Visayas** o Rehiyon **VIII**. Ini in gintagan hin damo nga maghusay nga mga porma han tuna ngan tubig. Damo an aton makukuha nga natural nga karikuhan tikang ha magkalainlain nga porma han tuna ngan tubig nga grasiya han Ginoo. Ini an mga gin tikangan han aton mga panginabuhi. Ini liwat in usa nga importante nga ibibilin ha mga sunod pa nga henerasyon. Sanglit kinahanglan naton ini hirutan ngan panimangnuon para ha kaupayan han ngatanan.

Panumdom

Direkeiyon: Isurat an pulong nga TAMA kun an ginpapahayag in may kamatuoran ngan DIRI kun waray kamaturan

1. An populasyon an nagsusumat han ihap o kadamo han tawo nga naukoy han usa nga lugar.
2. An Probinsiya han Leyte an may pinakadamo nga populasyon.

3. Sobra 10 milyones an populasyon han Rehiyon VIII.
4. An Probinsiya han Biliran an may pinakaguti-ay nga populasyon.
5. An pagkakaada hin damo nga kusog-paggi-os an usa nga maupay nga epekto han dako nga populasyon.

Maaram ka ba?

Gin kumbida ni James an pamilya han iya patud nga hi Mara nga mamatron ha ira, kay harani na an patron han Siyudad han Tacloban. Matikang pa ha Ormoc an pamilya ni

Mara: Paunan-o iton pagkadto ha iyo lugar?

James: Madagmit la. Tikang ha Siyudad han Ormoc, subaya an Maharlika Highway nga tinatawag na yana nga Asian Highway. Mintras nga ginsusubay an zigzag nga dalan han Capoocan ngadto ha Jaro, makikit-an mo ha may tuo nga dapit an pinakahalaba nga bukid han Amandewing nga mas kilala ha tawag nga Alto Peak. Pag-abot ha rotunda han Palo, madiretso ka ha Siyudad han Tacloban ngan mahawas ka ha Robinson's Mall ha Marasbaras.

Mara: Sige, kikitaon nala namon ha mapa kun paunan-o an tipakadto ha iyo. Laomi nga makada kami hiton patron. Nalilipay kami nga magkikirigta kita. Babay!

Batona an mga nasunod:

1. Ano an gin istoryahan han magpatud nga hi James ngan Mara?
 - A. hiunong han tiabot nga pasko.
 - B. hiunong han harani na nga pag-abri han klase
 - C. hiunong han tiabot nga patron han Tacloban
 - D. hiunong han tiabot nga kaadlawan ni James

2. Ano-ano an mga pangilal-an han mga lugar nga maaagian nira Mara tikang ha Siyudad han Ormoc ngadto ha Siyudad han Tacloban?
 - A. Damo nga mga isla an ira maaagian
 - B. haros kapatagan ngatanan an lugar nga ira maaagian
 - C. haros kabudkiran tikang ha Ormoc ngadto ha Tacloban
 - D. zigzag an dalan nga parte han mabulod han Capoocan ngan kapatagan an iba nga parte hini.

3. An mga nasunod an mga lugar nga maaagian tikang ha Ormoc tipakadto ha Tacloban, puwera han usa. Hain dinhi?
 - A. Capoocan
 - B. Carigara
 - C. Jaro
 - D. Tanauan

4. An pinakahalaba nga rumbay han kabudkiran nga makikita tikang ha Ormoc ngadto ha Jaro.
 - A. Bukid han Amandewing
 - B. Bukid han Arayat
 - C. Bukid han Samar
 - D. Bukid han Sierra Madre

5. An Siyudad han Tacloban nga kakadtuon ni Mara in makikit-an ha ano nga probinsiya?
 - A. Biliran
 - B. Leyte
 - C. Samar
 - D. Northern Samar

Adman ta

Lakbay- Aral Pakadto ha Sinirangan han Visayas

Nagpaplano ka ba magbiyahe ha Silangan han Visayas, pero diri ka maaram kun ano an una mo nga kakadtuon? Kun sugad uupdan ta ikaw ha imo pagbiyahe

Ilandam an imo kamera, kay maaram ako nga ikaw in mahipapausa han mga nakakaliaw nga magkalainlain nga porma han dadagko nga mga bato han Isla han Biri han Probinsiya han Northern Samar. Ngan puwede ka liwat magsugbo ha tubig han Isla han San Antonio ngan maghimo hin palasyo nga baras han malimpiyo ngan busag nga baras dinhi.

Sige, ngadi kita ha Samar. Bisan ini may mga bulod nga pisikal nga pangilal-an, makikit-an la gihapon dinhi an mga mag-anyag nga mga senaryo. Makikita ha Calbiga, ha probinsiya han Samar an Langon-Gobingob nga gin kikilala nga pinakadako nga lungib ha Pilipinas ngan ikaduha ha Timog han Sinirangan Asya. Dinhi liwat mabibilngan an mahusay nga talon han Lulugayan Falls. Yana naman, sakay ka ha baluto, baybayon an halaba nga Salog han Ulot han Paranas, Samar. Sigurado nga makakaguli-at ka han kusog han balod ngan kalisto han mga mag-abtik nga mga bangkero ha Torpedo Ride.

Kun karuyag mo liwat mag-surfing, puwede mo kadtuon an Isla han Calicoan ha Guiuan. Pagkatapos liwat, mapapausa ka han kabaysay han Talon han Amandaraga nga mahi-aagian ha Lawaan ha Eastern Samar.

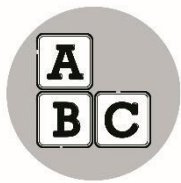
Sunod naman naton nga kakadtuon an patag nga Probinsiya han Leyte. Puwede ka mag-piknik ha palibot han usa nga diri aktibo nga Bulkan han Mahagnao han Burauen ngan magbaluto ka ha Lanaw o Lawa han Danao ha Ormoc. Tana, sak-on naton an Bukid Amandewing o Alto Peak.

Karuyag mo ba kumarigo ha damo nga mga talon ha Probinsiya han Biliran? Makikit-an dinhi an Kasabangan Falls, Tinago Falls ngan Tomalistis Falls.

Puwede ka liwat magpapaso ha Burabod nga Mapaso ngan magtanom hin humay ha ira gutiay nga Hagdan-hagdan nga Humayan. Diri kompleto an imo eksperensiya ha Biliran kun diri mo kakadtuon an mag-upay nga Isla han Sambawan.

Kun karuyag mo liwat an kaka-iba nga eksperensiya, mag-zip line kita ha Agas-Agas Adventure Park ha Probinsiya han Southern Leyte. Bisitaha liwat naton an mahinungdanon nga isla han Limasawa kun diin ginbuhat an una nga misa han Pilipinas.

Ungod nga nakakabilib an kahusay han mga porma han tuna ngan tubig han aton rehiyon. Sanglit ini in aton ipandasig ngan panimangnuon.

Mga Buruhaton

Buruhaton A

Nahihinumduman mo pa ba an magkalainlain nga porma han tuna ngan tubig ha iyo probinsiya ngan mga kahagrani hini? Isumat kun diin nga mga probinsiya mabibilngan an mga kilala nga porma han tubig ngan porma han tuna nga aada ha ladawan ha ubos. Pilia an baton ha kahon ngan isurat ha iyo notebook.

Biliran

Northern Samar

Leyte

Samar

Southern Leyte

Eastern Samar

1. Isla han Biri

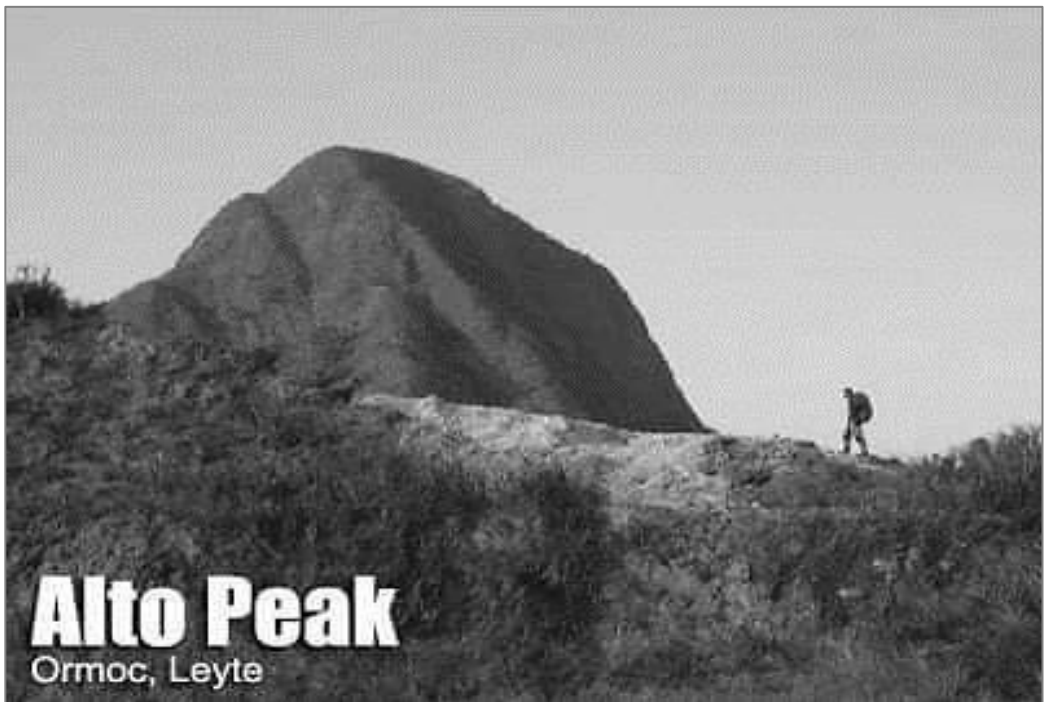
2. Iyus Hagdanan nga Humayan

3. Lawa han Danao

4. Talon han Lulugayan

5. Bukid han Amandewing o Alto Peak

Akon Nahibaruan

Kompletoha an kada pamulong para mailadawan an magkalainlain nga probinsiya ha kalugaringon nga rehiyon.

1. Karuyag mo kumarigo ha Talon han Lulugayan, an probinsiya han _____ an imo kinahanglan kadtuan.
2. Ha Probinsiya han Samar mahiaagi-an an pinakadako nga lungib ha Pilipinas nga tinatawag nga _____.
3. An diri aktibo nga Bulkan han Mahagnao in makikita ha probinsiya han Leyte bungto han _____.
4. An Agas-Agas Adventure Park in gindadayo, tungod ha kahataas nga zip lines nga makikit-an ha Probinsiya han _____.
5. Karasa kumarigo ha mahagkot nga tubig han Talon han Tomalistis nga mabibilngan ha Probinsiya han _____.

Akon Mabubuhat

Maidadasig mo ba an imo probisnsiya? Yana, idrowing an porma han tubig o porma ha tuna nga nagpapakilala han iyo probinisya. Kompletoha an brochure ha ubos, hiunong han iyo probinsiya ngan aghata an mga tawo nga kumadto hini dinhi ha pamaagi hin paglaladawan han kahusayan hini. Buhata ini ha usa nga malimpiyo nga papel.

An akon _____ probinsiya
an _____.

Makikita dinhi an kilala nga _____.

An porma han tubig o porma han tuna hini in _____.

Asya damo an nakanhi dinhi tungod _____.

Sanglit gin- iimbita namon kamo nga bisitahon ini nga kilala nga lugar han
amon probinsiya. Sigurado nga makukontento kamo!

Pagsukol han Nahibaruan

Direksiyon: Isurat an letra han tama nga baton ha iyo notebook.

1. Ano nga pisikal nga pangilal-an may-ada an Probinsiya han Samar?
 - A. mabulod
 - B. patag
 - C. damo an mga salog
 - D. damo an humayan

2. Ano nga bukid an imo aagihan kun an biyahe mo in tikang ha Siyudad han Ormoc tipakadto ha Siyudad han Tacloban?
- A. Bukid han Amandewing o Alto Peak
 - B. Bukid han Capoocan
 - C. Bukid Lubi
 - D. Bukid Suiro
3. Kay ano nga gindadayo han mga turista an Probinsiya han Biliran?
- A. May mahusay nga lawa dinhi
 - B. Hagtaas an mga imprastruktura han lugar.
 - C. Damo dinhi an maghusay nga talon.
 - D. Ma-upay maki-angay an mga tawo dinhi.
4. Hain ha mga nasunod an diri nagsusumat han importansiya han mga porma han tuna ngan porma han tubig ha usa nga probinsiya o rehiyon?
- A. Nagiging kilala an probinsiya o rehiyon
 - B. Damo an pasyadahan nga puwede kadtuan.
 - C. Nagiging mahugaw ini tungod han pagbisita han damo nga mga tawo.
 - D. Ini in nakakabulig han panginabuhi han mga tawo nga naukoy dinhi
4. Kumo usa nga eskwela, hain an diri nagpapakita hin may talento nga importansiya ha mga pisikal nga karikuhan?
- A. Pagdasig hini
 - B. Pag-aram hiunong hini
 - C. Pagmina ngan paggamit hin dinamita
 - D. Paglabog hin basura ha tama nga basurahan

[illegible]

Rubrik sa pagsulat ng Talata

Kraytirya	Napakahusay (4)	Mahusay (3)	Nalilinang (2)	Nagsisimula (1)
Nilalaman	Kumpleto at komprehensibo ang nilalaman at wasto ang lahat ng impormasyon.	Kumpleto ang nilalaman at wasto ang lahat ng impormasyon.	May ilang kulang sa nilalaman at may ilang mali sa impormasyon.	Maraming kulang at mali sa nilalaman at impormasyon.
Presentasyon	Malikhaing nailahad ang nilalaman at maayos ang daloy.	Maayos na nailahad at naunawaan ang nilalaman.	Hindi gaanong maayos na nailahad ang impormasyon.	Hindi maayos na nailahad at hindi naunawaan ang nilalaman.
Organisasyon	Organisado at malinaw ang nilalaman ng ideya.	Organisado at malinaw, ang nilalaman ng ideya.	Organisado na ideya pero may bahaging di gaanong malinaw.	Hindi organisado ang ideya at marami ang bahagi na hindi malinaw ang paglalahad.
Kabuuan				

Susi sa Pagwawasto

Inadman

1. C
2. A
3. D
4. C
5. D

Panumdom

1. Tama
2. Tama
3. Mali
4. Tama
5. Tama

Maaram ka

1. C
2. D
3. D
4. A
5. B

Mga Buruhaton

Buruhaton A

1. Northern Samar
2. Biliran
3. Leyte
4. Samar
5. Leyte

Kadugangan nga Buruhaton

Magkakaiba-iba an baton.
Gagamiton an rubric ha
pagtsek han baton.

Pagsukol

1. A
2. A
3. C
4. C
5. C

Akon Nahibaruan

1. Samar
2. Langon Gobingob
3. Burauen
4. Southern Leyte
5. Biliran